

ახალი ამბავი

* ანგარიში ამ წლის 29 იანვრის ოპერის, რომელიც გამართულ იქნა ქ. მარია ვახტანგის ასულის გაიმეკრატრბლიანის თანხმობით მომავლის დედათა სკოლის სასარგებლოდ.

გაიყიდა ბილიეტები 894 მ. 30 კ., პრევი მიიღეს სხვა-და-სხვა პირი 984 მან. 30 კ., თეატრის დრექციის გადაცეით 400 მან., მარკების ფაი—53 მან. 45 კაბ., წმინდა მემოსავალი 530 მან. 45 კ.

* იმ ამბის შესახებ, რომელიც ჩვენს გაზეთში იყო დაბეჭდილი და ამბობდა, რომ დღევანდელი ჰქონდათ გვერდწითელსა და ცხვარესთან, ესეც გვაუწყებენ, რომ ზემოხსენებული შორის არაერთი დღე იყო არ მომხდარა, რომ ბნ ცხვარეს თითონვე დაუჭრა თავისი თავი საკუთარს რევოლვერით სრულიად შემთხვევით.

* გაზ. „Новое Время“ სწერს, რომ ტფილისში მოვიდნა გრაფინა უვაროვისასა და ზოგიერთ უცხო ქვეყნის არხეოლოგებს, რომელთა მონაწილეობითაც გამოკვლეული იქნება კავკასიის სხვა-და-სხვა ადგილი.

* გაზ. „Русская Жизнь“ იო უყება: ტფილისში დაარსებული განსაკუთრებული კომისია, რომელსაც მინდობილი აქვს უკანასკნელ ოსმალეთ-რუსეთის ომის შემდეგ ბერლინის ხელ-შეკრულების რუსეთთან შემოერთებულ ყარსის ოლქისა და ახალი თბილისი და ბათუმის მკვიდრთა საზოგადოებრივი და საზოგადოებრივი წყობილება. ამ კომისიის დიდად გაცნობიერებული აქვს საქმე ომის გამო, რომ უფლებას საკუთრებისას რუსეთსა და ოსმალეთის კანონი-დებულება სხვა-და-სხვა თვლით უყურებს და საჭირო რუსეთის საზოგადო კანონების შეფუთვას და შეთანხმების ახლად შემოერთებულ ადგილების მკვიდრთა ძველი უფლებანი. მაკალიტებ, ოსმალეთის კანონი მა-

როდესაც სისხლად შეგვიან სურთ საკუთარი ზედ გაყვანი ოქონიო რიუ-სი. სისხლის შეგრენი ნაყოფი და მ. ში-დან გრძის მომსაწავებელი. მისი ზიერ ორივე სისხლ-შეგრეული გრი ნადავლები და მათ ნამუსტრეველ შობა მკაცრად ვინაგრაჟიული მასალი. ამ მასალით ახალს ზედ მოქმედებისა გამო ავიღობრივ ვარე მოკებითა და ისტორიისა, ჩანდება ახალი გროვებ, ახალის ხასიათით, ახალის ისტორიითა, რომლის მიმართულების წინ დაწინებ გამო-ცნობა ჩვენთვის უმდებრეელი. გროვებისაა ზოის სისხლად შეგვა ყოველ შემთხვევაში ფრიად მაქსიმალად. ისტორიულმა გამოკითხვაში ერთ მუტუ ძეგლის ძველ არეულებს, ინდოეთის აზი-პერიის შემდეგ, ცხადად დან ხვა საკურობა კასტების (დამოუკიდებელ წოდებთა) დავრისა, რათა სისხლის შეგრენის მსხვერპლად არ შექმნილიყო, თუ ასრე არ მოქცეულიყვნენ არილები, ინდოეთის ცივილიზაცია იქნებოდა. ამასთანავე გამოკითხვაში ხელ-მძღვანელების ინგლის-საქონის გროვება ა) ინდოე-

მულეტი, რომელზედაც კერძო უცხო არიან დასახლებული, სულთანის საკუთრებად ითვლება, რაც რუსეთის კანონისაგან კანონიერად არ არის მიჩნეული. ამას გარდა, ბევრს მამული პატრონს ზემოხსენებულს ადგილებში ნასყიდობის სიკეთე არა აქვთ თავიანთის მამულეებისა და თუ იქნა რამ საკუთარი ქალილი, იმასაც რუსეთის კანონი სკამობისად არა თვლის, რადგან ოსმალეთს მიწა და მამული გამოეუფელი არა აქვთ.

* გუშინ სავტორი—სამედიცინო პოლიტიკამ გამოუცხადა ვაჭრებს, რომ რადენიც კერძო, გოჭი, თევზი და სხვა ხორბაი ვიყიდვით საწარმებში, სულ უნდა გამოიტანოთ ბაზარში. როცა ვაჭრებმა ეს ხორბაი გამოიტანეს, ყველა მათზე ფსმა დაწოდა, მაგალითად, ასი კერძები გუშინდელად იყიდებოდა რვა აბახად და გუშინ ასზე ერთი აბახი იყო. გოჭი, რომელიც იყიდებოდა ორ მანეთად, გუშინ მანეთ ნახევარდ ჰყიდნენ. მის გარდა პოლიტიკა ყოველ დამეკანთადმდე გადის კახეთისა, ტრეკინისა და კავკასიის გზაზე და არ უშეკება, რომ სოფლებიდან ჩარჩებთ იყიდონ, რაც იმათ ქალაქში ჩამოიკეთ გასასყიდლად. ბაზარშიც ამ წელს ჩარჩებს არ უშეკენ, რომ ფსი არ მოუპატონო ხორბელებს.

* ჩვენ მოგვიცადა პატარა წიგნიკი რუსულსა და ფრანგულს ენაზე, გამოცემული სპარსულ მოსწავლელ იხლოვა. ღაბდობისათვის მისის უდიდებულესობის სპარსეთის შაჰის გენერალ ადელუტანტის შირზა რზა - ხანდანიშისა. წიგნი რუსულად ეწოდება: „Мемуары Мирзы-Ризахана-Даниш, генерала-адютанта Его Величества Шаха Персидскаго“ ამ წიგნის შინაარსს ამ დაღებუმა გაყვანობით ჩვენს მკითხველს ვეს.

* ოზურგეთიდან გვატყობინებენ, რომ იქური პოლიციის მოქალაქე ფიცხელაური გადაუყვანია სენაკის მახარის იხვე თანამდებობაზე. კორესპონდენტი დასძენს, რომ ბნი ფიცხელაური დიდის სიყვარულით და კეთილის გრძობით გააკო-

თში, საცო იგი დამოუკიდებელ კასტად ითვლება და მ) ჩრდილოეთ ამერიკაში, საცა, დეპიხად დაწვეული თვისის ეროვნებისა, არ არებს ბინადარ ერის სისხლს. ეროვნების ხასიათზე ზედ-გავლენის მოსხდენად სრულიად უნაყოფო სახსრად ითვლება აგრეთვე ზაჭაჭად, აღზრდის ზედ-გავლენა ეწინააღმდეგე გონებრივი თვისებებ, ხლო სახისათვის-კი ყოველდღე არა, ერთად ერთ უდიდებულესს იარაღად, ერთა ხასიათის აღზრდისად, ითვლება: რეჟელა და ომი. სოციალოგიური თვალ-საზრისის მიხედვით, სარწმუნოა, რომ რუსული არის მხოლოდობით მეფურე, რომელიც სულეობით ვის უტყბად დაწვეუდროს ერთობა ლტოლილეობითა, გრძობითა და ახრით. სარწმუნოებრივი სულთქა უტყბად სცვლის შთამომავლობის-მიერ ნელ ნელა მოკერბილ ნაკადულებს. უდიდესნი სიახლოვით ნამოქმედნი მოხდებიან ხალხე სარწმუნოებრივითა ვაჭრებში და მათში ერთი უტყბად ხალისდებიან. სარწმუნოებრივი სულთქის ჰქონდა

ღეს გურულებში, რადგანაც ამ კაცს ბევრი განიერი შრომა მიეღო გურის სკოლებისა და გზების გაკეთებაში.

* ერთმა გიბგირმა ბზაბა დღეს იარმუკაში ერთ ღარიბ სოფელად დაიქცა, რომელიც წინდებს და მანუწნებს ჰყიდდა, ამოაიღო გიბგირი ხელსახოცში გამოკრული, 32 მანეთი. საბალოს იქვე ვერ შეიტყო და როდესაც მისულყო შეიძინა, სადღე ამანობისკენ მიმავალი ცხენის მატარებელი ჩერდა, ენასა ჯივდა და თავზარ-დაცემულს გოლი წსავლოდა. შემდეგ, როდესაც მიუზრუნებიათ, გაქცეული მტკიცისკენ თავის დასახრობად: ჩემი სამი წლის შვირეველები ფული, ჩემის ქალის მთავური დეკარგვითა, და ღამა ღუბით ცრეწილები სცივდა და მქუქნარს და გაყვითლებულ სხეზედა.

მოებნია ხაზნი, ყველას აღიძრა გრძობა სიბრალული, გამოჩნდა ერთი ყოჩი ქართველი კაცი, რომელმაც დაიხსნა: შეუტრაოეთი ფული, ვითომ ჩვენ დაგვეკრავისა, და მართლა იქვე შეუტრაოეს 22 მანეთი.

* 8 აპრილს ძველ დამონის ქუჩაზე სოფ. შინდის მიხედვებულს ასლან კარაბაივის 3 წლის ძალი ბაბაბაგი ორ სართლიან სახლის აიწიდან გადმოვარდა და მიმდებდა მამუდა, ბავყუ საწურნალოში გაეცახნენ.

* 9 აპრილს მოსკოვის ბაღაში ეველოცა სტენიანის საღურდამ 30 მან. სახლის ნივთღებულს მოპარეს. ეველი თვის ქსარზე გაიპარდა. ცოლ-მარინა ორ თვის წინად გაიწიან და განზარებინა ერთმანეთს.

და მ ა ქ ე რ ი

მსოფლოდ მქუცავ მსოფლიო ეს და გაღათრეშნა არა სქნადება: მქუსიყო, სულეა სულეს ქსახუბება.

აურბ.ბი

და აქვს უღარეში მნიშვნელობა ერის ცხოვრებაში და ყოველთვის ითვლებოდა ერთად ერთ სასარხად სწრაფი ზედმოქმედება ექონია ერის ხასიათზე. ეს სარწმუნოებრივი სულთქა საზარდისა კაცობრიობისათვის, თუ მკა-და თვით სარწმუნოებისა ცვალებადნი. იგი გამოსუქნარს თვით მსოფლიოების რევოლიუციოზიაც.

მეორე უდიდებულესი სასარხი ეროვნების ხასიათზე ზედგავლენის არის ომი. „უსაგროვანი სუფოდ“, ამბობს გლობანი, ხალხისთვის დაწმუღლია გარე-სამსახურისა, რვაფაზივითა. მარცხი ანუ გამარჯვება, განუჩეველად ჰყვებენ და ამღივრებენ და საეროერი სულს. ომი სასურველი იმყოფებათ, ამბობს ლეონი. ომი არის ის პატრიონ, რომელიც გავსავლის მოთმინებს, სიმედვარება, თადიდებს, იგი ვვაძლებს გროვით იღვალს. ომი ანუ ომის მოლოდინი უტყბად ავაგშირებს ერს, აერთებს მის ლტოლილეობათა და გრძობათა, აცხოვრებს და ადვიტებს მის სულს. ზეობრივი ძალის ომში უღარეში მნიშვნელობა აქვს.

მარტო უნიკობას არა ჰყვის ჰყენად მტერი.

დამამბერი

ბუქეს ერთადერთი დაკობიან, რამდენი ყოველს ფურცელზედ დადებული მინასისს ამასავ მოასრობდა.

მ.ბ.ბ

გ.წ.რ.ს აზბაზი

გაზაფხულსა ყოველივე სისარულით გვეზება— ეველს გამოდის გულისა დღა, ბუნეს ოქედა ქსახუბა...

წესი არის გუთნულში, ხარკამებნი სწავდეს სწორად, რომ გამბედა, უსთყოფად, გველს ავლებდეს—ერთი ორად.

მაგამ მუხრე ხარვებს სვეს, გუთანს მარტო აწვეანებს, ერთს წამსად, არ ვაწვეებს, გაჩენის დღეს აწვეანებს...

შეარეველ მსრბე ხარის ცხარზე ღაფაწი მოქრეს, გამბედას წინ გვერს შუება—სახსრე მაგარად გაღვრება...

მაღსეღ მქტი ამქუაჯ, ზურგზე ზოდად ახანის, წინამდებამდე იაფი სვეს— ჩინავ-ზერს სისხლი დადანს...

გამბედა-გი ზახა, ზუხით წინარა უღელს ერედა; ითველს სქამდა თავისუფლად, რაც რომ მიამბ გეჯადა...

ამ დროს მქვე მთლად ჩავსვენს, კალოვ სრულად გამოუყენეს, დადალდ ხარეს მთლად გავსვენს, უხაზხო ვეღს გავსვენს.

დატკითული გამბედა მესხის სახლში გაჯახეს და მთელის მუხატობისა დასადობისათვის დასანეს...

მესრეს გამბედას, მქუქნა წინამდებამდე ეველს ერე სკამისად, მსოფლოდ მტროს და ჩვეს ყოჩას, არ რა ჰსჯად სამსახისად!

ეს ცხადია, ძველინ ღმერთნიც ებრძოდნენ ერთმანეთს და ნაკლებ მსხვერპლს არ შევიწროვდნენ ხოლმე. ამიტომ ჩვენც მადლობედნი უნდა ვიყუყუდო ამებისა, რომელნიც შესაძლებელი ჰყოფენ ჩვენს ცხოვრებას...

ერთგნება, გამოიყვანება-რა თვის ხასიათს, მასთან განუყვრილად ატარებ მთელს თავის ისტორიას. ჩივილებითა-რა წინა-სულთა საკუთრების სიღრმეში, ვამწვეთ ერთად-ერთ მიზნს ერის სიველისას: დასასრულსა სასიასის დაქვეითებას ცალკებათ თვით განიჭობი მადრეაფხუბისა. აღეზრა-ერი ცივილიზაციის უმაღლეს ხარისხამდე და გამოუვრდება უღარელები, იგი-ღარავის ერადება, შიშს არსი-იან მოღლის, წინდაუზღვად სარგებლობს ერთად-ერთად. შიშს არსი-გებლობს ადვილად შეძენილ ქონებას, მოათხოვნილება გარულდება, თავმოყვარება სჭარბობს. ამას მოსდევს საზოგადო ინწინები დანერგება დანერგვისა: დცემა ზნეობისა, ოჯახის გაფუტება, გაცინება ხასიათისა, გადაცარება სავტორის შემოქმედობისა. ცერობის აწინდელ უღარე ერთა უმეტესი ნაწილი წარ-

დამწული, ტყე გამაქმდა, ხანი ტყეში შესვლით, განხრახანს ერის წამს მაინც თავისუფლად უოფიდაო...

მაგამ ამ დღე თქვის მტერს ექნეს, რაც დღე ვითარს დავეყენს: ვერე სწავეს, მერე დაველს განსახება დაწვეს...

მსრბე, მქუქნამ და ფეროსამ ისინეს სწე, განსახნეს, და მარტოდახსნად მისადამ დასაკადავად აწვეანეს...

გამბედას გასხარად ჩვეს ვითარს წაქედას, და უარდლო დღე-მართლად სისხლი ვეღად დაწვეს...

მაგამ მოვა დრო განსიას, გამოსიასი გამოსიას, უსამართლოდ ჰქვეთრად ვეს ცხოვრებას არ მრბება.

გუბელი

ქ.ო.რ.ს.ტ.რ.ე.ნ.ი.ა

ო.ზ.რ.ბ.ი.ბ.ი. ბ.წ.მ. ფილიონ ქორცემ, რომელმაც იმ რვა თვის განმავლობაში, რომელიც ოზურგეთში დასწო სიველესითა გალობს და ხალხის ნორტებზედ გადასლებულ, ამ ხნის განმავლობაში აქურებს შესწავლა, უსასცილოდ, ნორტებით ვერობითყო, რუსული და ქართული ხნები, ვამართა ოზურგეთში ოქონი-ცერტი. კონკრეტში 30-დე ქალი და კაცი ღებულბობა მონაწილეობას. კონკრეტმა საზოგადოდ, თავი-რად ბოლომდე, მშენებლობა და სასიაზონოდ ჩაიარა. და ის დიდი საზოგადობა, რომელსაც საზებდრო კლუბის დარბაზი ვერ იტყვდა, დიდათ გამზიარულა და ტაშის კვრას და პირავოს ძახილს დასასრული აღარ ცელოდა.

კონკრეტო შესდგებოდა ვერობი-ულის, რუსულის და ქართულის სიმეორებისაგან, განსაკუთრებული ყუვრადლება დაიმსახურეს ახლავად ქალბები: ნ. და. ვ. ყვერამბედა და მ. ულიამ, რომლებმაც აღასრულეს ორმა პირველმა დეტეკ ოპერის ტრებობა-დურიდამ და რომანსე, ხლო

მოავიდგენს რომის დაცემის დროს ხტებას. აწინდელი კაცი დაწმუგავსა გამომასო ხობილდს, ქარტბილისა და ნინანგის ახარად დატოვებულს. მან დაჰკარავა სარწმუნობა და მასთან ერთად სსაყუბუბი. გუშინ და ბრონი შეიქმნენ მეტოდ ფიცხელნი, შთაბეჭდილების მიზანი. ვერავითარი შინაგანი ლაგამ მათ ვეღარ იყავი. ითიქოდეს იგინი განწივრული არიან იქნაონ იმ საქანელზე, რომელიც ჩამომებული სასტეკი არა-ქასა და მძიმე დესპოტიზმ შორის მათ თითქმედს სწუტუბით თვისუფლები, ნამდვილად-კი თვითონვე ხელოვნად ჰკვრენ და თვისუფლებს და განწუგებულად ემჩინებინა მთავრობას გამაქვეროს მათთვის ახალ-ახალი ჯაჭვი. იგინი ბრბად ემორჩილებინა დაინდრა მწველებლებს, თავებდ დესპოტიზმ... უსახლოვანი თავმოყვარება ბოპოქობის ყველგან. კაცი ჰკარავს თვისი ნების უფლებას. ჰკარავს თავის თას და ვისიმ მონად იწირება. ეს ნ.წ.მ.ნ.ი. მოწივულ ერთ-ვინებათა დაქვეითა.

ეს.მ.

უკანასკნელი „როსტალის გორლო-...“ დილის გრძობითა დაუტარა ფორ-ტოპიანოზე კ. გ. კერევიძემ „სერენადა“ შეტერებისა. ასე ლაზარდ თაივლიან ბოლომდე კონცერტის ჩატარება ასეთი პატარა ქალაქში სწორედ, რომ დიდი სასიამოვნოა. ბენი ქარიში სწორედ მხედრ „რომანოვი“ სწავის საცეცხლისა გადობების, ხალხურ სიმღერებს, აგრეთვეს ყველა მსურველთა მუსიკალურს ცოდნას. ამის შემდეგ იმედი ახლა ვიქონივართ, რომ ჩვენმა პატარა ახალგაზდა ადგილობრივი სიმღერის მოყვარებებან კვლავ გაიმართება მსგავსი კონცერტები და არ იქნება ის კონცერტი პირველი და უკანასკნელი.

ოზურგეთი
მარტი 31.

ვეფხვი
მარტი 31.
ვეფხვი რაბა, 7 აპრილი. აქეთ მარტში ცუდი ამინდები იყო. ერთხანად ისეთი სამწიფი ქარი ამოვიარდა, რომ არ გაუშვია ერთი ბოხსხელი, რომლისთვისაც ხარალი არ მიეცეს; ზოგს ხალხები ვაურღვიან, ზოგს ხომლები, ზოგს სასიმინდებიც და ბიწვი-ბიწვი წაუტყლია. ასე გასტანა ორს დღეს; შემდეგ წაპოწყვიმა და ქარც ჩადა, 24 პარტეჯან დადგა მწვენიერი გაზაფხულის დღეები; შეტქნა ვენახის მუშობა, გაიმართა სანახს-საკვიეთი. მაგრამ აპრილმა მოგვატყუა... აგერ ერთი კვირა ჯერ მშეს არ გამოუხდენია. ძლიერ ცვიდა და სუხიანია დღეები დაიკრა. ხალხი გოძახის „ნახსებობა“, თუ გუზგულისაა, მაგრამ მწვერებნივართ და აღარც ეს ნახსებები და გუზგულის დღეები გამოილია.

მარტის დამლევიდან ხალხმაც დაიწყო დაბრუნება თავის საშობალოში, მაგრამ ძლიერ დაღონებულნი მიდიან, რადგან მარტინდელითი ვერ სქელი ვერ მოაქუთ, მოდიან და თან მოიძახინ: „დღი ქესატობა იყოვარ“.

ინფლუენცია, როგორც იქნა, გავესტურეთ და ცხლა მშვიდობა ჩვენ სოფლებში. სიმინდის სიძვირებ-კი მტეად შეაწუხა ხალხი. აქეთ რომ ვერსად იშვია საყვიდლოთ, ცხლა ტუბერკულიდან დაიწყეს ზიდა, საცდკობი (თიხი ბაზინი) ექვს ახალად აყვიდა; მაგრამ რა ქნას კაცმა, რადენი ტანჯვა უნდა გადართას! სიმინდს მოულოდნელად იავდა, მაგრამ გადმოტანა სკარს ნაქარალს მათზედ თუ მშვიდობითა გდმოვიდა კაცი და ცხენი, ნიჭორ-წმინდის ტლახს ეტრია ანიჭებდა და იხსაც რომ ვადაურჩეს, უსათუოდ ამბროლაულის გზაზედ კი დასტკოვებს დილის შორითა ამოკატანოს სიმინდის. ამ გზის მარჯვენე მთებში აქვს და მარცხენე წყლები „ხოტურთა და კახილა“, რომლებიც უხადო იყრიან ითავს და გადღებებს დროს არღვევენ გზას და მიჰქუთ. თითქო ესეც არ კმარადია ვიღაცის გადმოუყვანია შუა გზაზედ წყალი და წისკვილი გაუშარბათეს; წყალი გადმოღობის თავის კალიპატედი და დაუქუებს უბინოდც წამხარა გზასა. სდგას მწყვერი, რომელშიაც უნდა ჩაირჩოს საწყალი, მოგზავრი, მკრმელ ამ გზის აცოლება მოუხერხებელია, როგორც მოგზაურებისათვის, ასე აქაური მცხოვრებლებისათვის: ამბროლაურიც ცხოვრობს მზარის მთაქველი, მომრიგებელი შუამავალი, იქვე არის აფთიქა; ონში თუ გვერდ წა-

სვლა; მიინც ამ გზაზედ უნდა გვივიაროთ. როგორც უგზობა და უშობიგობა გვიღობს ხელს, ისე სკოლების სიმციერე და ვანათლებლის მზრობა დაქვივინა, მე უაზრ ზემო-რაქვა სწავლა-განათლებლაში დიკვითებულნი. მთელს რაქის მზარში არის 14 სამინისტრო პირველ დასაწყისი სასწავლებლები; აიაში ზემო-რაქის აქვს მხოლოდ 4 სწავლებელი. სწავლა-განათლების საქმე უფრო მაღლა სდგას ქვემო-რაქაში და კიდევ უფრო მაღლა იაქვედა, რომ სასწავლებლებს ვაჩვიის ხალხები ჰქონდით, საზოდ და საპოსტზე ადგილობრივი მიგრების და კოტა რიკიანი ღვამიერებიც იყოს დაწესებული მასწავლებლებისათვის. მხოლოდ ორ სწავლებელს სადმეღობს და ხენე-ქქარისა—აქვს გვიარნი საკუთარი სახლები, დანარჩენები ისეთს სახლებშია მოთავსებული რომლებშიაც სივიწროვანი, სიბნელია და საკმაო პიერის უქონლობის გამო მეტადინეომა ვაისაქირია. სასწავლებლებს სამი ოთხი სახენი მიწა არა აქუთ, რომ ბოსტანი გაქვიდნენ. ანუ მოსწავლენი გამოვიდნენ სასწავლებლიდან წმინდა პერზედ. ცხლა არ იკითხავი მასწავლებლების გახმარისს? მარტო სხვათა სასწავლებლის მასწავლებელი იღებს სამას მანეთს; დანარჩენებ-კი ორს მანეთს იღებენ წყლივად, თქვენ თითონ იფიქრეთ, 16 მან და 16 კუბად როგორ უნდა იცხოვროს მასწავლებელმა თვეში. ზოგიერთა მასწავლებელი ცოლმეილიანიც არის, და ამისთანამ ცოლ-შვილისათვის ცალკე უნდა იქირავოს სახლი, რადგან სასწავლებელში ერთი ოთახის მეტე არა აქუთ მასწავლებლებს.

რაქაში თუმცა ადგილ-მამულის მზრით დიდი სივიწროვანა, მაგრამ, მოგვხსენებთ, რაქველი კაცი შობი-მელია, ხელობა იცის ზვიერ-გვარი, რომლივაც დიდს ფულს შოულობს სხვა-და-სხვა ქვეყნებში მუშობილად და ამისთვის არ გაუჭირდება ცოტათი დენ ფულის ვადახდა თავის ცხოვრების გასაუმჯობესებლად. არც ისე შეუფერხანია, რომ ყვითლი რჩევა არ გაუგვიდა; საკერა მხოლოდ ყურადღების მიქცევა, ანუ შეგნებულნი და გულ-შემბტკივანი საზოგადო საქმიანთვის.

ნარკვევი

ფურნალ „Истор. Вѣст.“-ში არსობა მწერალი ა. კრუპოლოვი გვიამბობს იმ ტანჯვას, რა ტანჯვაც განიცდიდა თავის სალიტერატურო ასპარეზზედ მოღვაწეობის პირველ ხანში. ბნს კრუპოლოვი მოხიბობილი აქვს სხვათა შორის ერთი უცნაური ამბავი, რომელიც ვაზ. „Мок. Газ.“ გამოქვეყნელსა და იმის თანამშრომელს მოსკოლით. აი ეს ამბავი. შევიდა თანამშრომელი ამ გაზეთის რედაქციაში და გამოემყელს ფულის ოთხედი, დაუწყო. გამოემყელმა ხელენი ვაასესავა. — არ შემოიშალე! არა მაქვს რა. სა. მ იმედ დე მოკალდე. — მოცდა შეუძლებელია! ვადაწყვეტილი უხსენს თანამშრომელმა. — რა დღეებშია თუ რატო აგრე ძალიან დატვირდა დღეს ფული? ნეტა რად ვინდა? — იმას მინდა, რომ შალკერი არა მაქვს.

— შალკერი არა მაქვს? გაუვირდა გამოემყელს: მაგას რას ამბობთ? შალკერი არ არის, მაშ რა არის ზედ რომ ვთქვათ? — მაკცია, მითბალია, მაგრამ ვერ დანარჩენია, იმბოტომიამ... — ის რადეზად ჯერ განახანანარა ვა-მეცემებლა, მერე უხადო სიცილი შესწავლა და თავიდან ბოლომდე თვლი ავღარავალი თავის თანამშრომელს. — იტი რა, ჩემო კარგო? შესხაზა მან მზარლად: მე და შენ სწორად ერთის ტანისნი ვყოვიდართ. — თნდა ვერც იყოს, მერე რა? — ისია, რომ ჩემი შალკერი წალეთეს სამი დღეა, რაც ვიყიდე, სრულიად ახალია. თანამშრომელმა თავი მოიფხანა და არ იტდა რა ვთქვა, მაგრამ გამოემყელმა და მუშედა და ვაქვს. — მერე თქვენ როგორ უნდა იყოთ უშალკორდ? ჰოთხან დაფიქრებთ. — მე სხვა შალკერი მაქვს სახლში. — კარგი, მაგრამ ესლა როგორ უნდა იტოს შინ ჩემი წახადი? — არა მიჭირს-რა, ვნებლი წამოსასხანი მაქვს, ფეხებმად მუხარეს. ჩალიეთი, გასინჯეთ, ღონდა კარავადი დადავდეთ და ჩემი დარდი ნუ გაქუთ. გამოემყელმა მანვედ გაითარა შალკერი, თანამშრომელმა და... სწორად აღტყვაში მივიღენ. შალკერი ისე კარვად დადავდა, რომ თითქოს იმისთვის ყვითლოვს შევირილია. სწორად იმ დროს, როდესაც გაზეთის გამოემყელი მზარლად ხელს სცემდა თავის თანამშრომელს სიამოვნების ნიშნად, შამვიდა რედაქციის ვიტივით და მოახსენა, რომ ერთი ქალი გვითხოვლობითი. — ახ, ახ!.. ამ წუთას, ახლავს... და უნდადა ვაგებებოდა იმ ქალს... უშალკორდ, მაგრამ თანამშრომელმა შეაფხა. გამოემყელმა წამოსასხანი მოიხურდა ისე ვაგულად იმ ქალის სანახავად. აი, ასეთს პირობებსა და ვითარებაში მოვიხიბებოდა ხოლმე ხმარად მუშობომა, დასძენს ამ ამბავს კრუპოლოვი.

კრუხეთი

ჩქარა ვადაწყვეტა რუსეთის მცხოვრებთა საერთო ნუხსის შედგენის საქმე. აქამდე ამ საქმეც ფულის უქონლობა აბრკოლებდა; მკვიდრთა საერთო დასწერის დიდი ხარჯი უნდა და მთავრობას არ შეეძლო აქამდე ამ საქმიანთვის სჭირო ფული ვადავლა. ამ ეპოდ ვენათნასა სამინისტრო აცხადებდა, რომ სამინისტროს მზივი დაბრკოლება აღარ არის და შეეფიქრან საკერო ფული ვუწილადოდა მაგ ვრადი სასარგებლო საქმესისა. ამ გვირად ეს საქმე იმდენად კარვად არის ცხლა მოწყობილი, რომ ამ ახლო ხანებში საზოგადო გეგმა მკვიდრთა საერთო აღწერისას განახილველად წარედგინება სამინისტროს. რადგანაც ამისათვის ვე-როგანს მომზადებებს, წყებოს შესამეშველად და სს. დიდი დროა საქირა, ამბოტო უნდა ვივიქროთ, რომ მთავრობა მკვიდრთა საერთო აღწერის შეუღებვა 1895 — 1896 წლების ზამთარში. დაახლოვებით გამოანგარიშებულა, რომ ეს აღწერა ხუთი მილიონი მანეთი უნდა დაჯდეს.

ვაზ. „Мок. Вѣд.“-ის დღებშითა აუწყებულს ჰეტერეობრივად: რათა ბოლო მოგვას თვრების ოლქის აღვლინებრივ მკვიდრთა შორის დიდად ვაგრეტებულს ძარკვა-გლეჯვას, ძალ-მომარებასა და სხვა დანაშაულ-ობათა. სახმედრო სამინისტროც იმ აზრის იყო, რომ არა ერთხელ ეჭვ-

მითანილი, შენიშნული, ქერლობასა და სხვა დანაშაულში ჯერ ერთი მიცემული იქნენ განსაკუთრებულ სპეციალური მეცავალყოფობას ქვეყნი-და, მეორე, ასეთი, თუ პოლიციის მეცავალყოფობას ქვეყნი იყოფებინდა სხვა-და-სხვა ვავირი დანაშაულში ჩაიდინეს; ვაძარკევის ვინ-დე, მომარბეს სპეცნელი, საზოგადო წესიერება დაარღვიეს, დასჯილი იქნენ წვებლით, რომელიც ას-ჯერ უნდა დეკრთა, ხოლო მინავან საქმიან სამინისტრომ ის აზრი გამო-სთქვა, რომ ასეთი საშუალება მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლება მი-ცემული იქნას, თუ იგი დამყარებულა ადგილობრივ მკვიდრთა მამა-პატრის ჩვეულებამდე და აღმინისტრა-ციის მონაწილეობის ვარემე სრულ-დება საზოგადო ვანარენის ძალითათ. უფრო უკეთესი იქნებოდა, რომ თე-რგის ოლქის მკვიდრი იარალი აეყვა-ბათ და აღვარდალო იმისი ტრავე-ბათა. სასჯელუ საქმიან სამინისტრო-მაც ასეთი აზრი ვამოსთქვა და სრულ-ლიად დეთანხმა შინავან საქმიან სა-მინისტროს.

აზარა

ვაწავებოთ იმის ამბავი, თუ რას ამბობს ხალხი თავის ვამაპადაინარობის ვამო. რაკი ძალ-მომარებოთა და სა-სტიკობით საინისის ვერას ვახდენენ სკეულის ვამაპადაინარების სკეუ-ლიან ჰოქმანით მიდიოდა, ოსმალე-თის მთავრობამ ახლა სხვა ღონის-ძიების მიმართა. ეს ღონისძიება იყო ტეხილი მოქცევა და დაყვანება გრი-სა, აღთქმა მრავალ-გვარის წყალო-ბისა, უხვების აქა და საიქიოს, ხონ-თქრისა და მამაძისა. შეხერულდით ვაგლის წადილი. აქარაშია შესწყე-და სჯულის ვამო ვამუდმებულ ბრძოლა და სისხლის დერა. რო-გორც ამბობენ, იმოდენი სისხლი სა-მცხის არც ერთ მზრის ქართველო-ბას არა აქვს დღეგრილი, რადენიც აქარულენს დაღვრითი ქვეყნისა და საქართველის. ეს ყოველი აქარულმა ბეგმა და ღამე იცის და ყოველ ამას ისინი თამამად ღაპარაკობენ. ბევრის მეცადინეობით ოსმალემა აქარულნი ვაათარეს; რასაც და-პირდნენ ყველაფერი აღუსრულეს; მკვიდრებში მღველენის რიცხვი შე-დეგად; ვინც თათრობას მიიღებდა, იმ მღველეს ყადობას აძლევდნენ; ნელ-ნელა ღაპარაკობდნენ იწყეს ხო-ჯემმა შემოსვლა, როგორც ქართუ-ლი ენის მცოდენნი, ხალხში მეცა-დინეობდნენ მამაძის სარწმუნოების განმეტყუების და მკვიდრს საუბრე-ლზედ დამყარებას. პირველ ხანებ-ში თათრულს სჯულს ეკვლსოგე-ში ასწავლიდნენ და ალოცებდ-ნენ, თათრულად. ხალხს ეუბნე-ბოდნენ, ვამებთ ისევ ეკვლსოგე-ში გვექმნება, რადგანაც ესტც მღვთის სახლითა; ამითი უფრო იპი-რებდნენ და იმადრებლებდნენ ახალ ვამაპადაინარებულ ქართველთ. ხსალ-ტის ეკვლსოგე ქართლისში, იპი-რაში, ხალხისაში, ოიზნისში, ანჩისა და პარხალასაში თითქმის ამ დროდამ იწყება მამაძის წესით ლოცუბის აღსრულება. პარხალა, ანჩა, ოიზნის დიდი ტაძარი, ხხულისა და სხვა ტაძრების თითო ნაწილი დღევანდ-

*) ის. „ვეფხვი“, № 75.

დამდე გამებებთ არას დაშთენილი. ხხულის ეკვლესია დღესაც ოსმალე-თის საფეოლოდ ვაობა. ნელ-ნელა ვაავრეტელს ოსმალთ თავისებური წვა-ჩვეულება და შემო-იღეს წეს-წყობილება, დაამკვიდ-რეს თავიანთი კონ-მდებლობა და მერე დაიწყეს მეცადინეობა, რომ აქა-რულთათვის შეეგვიერებინათ ქართვე-ლნი და საქართველოს ხსენება. ოს-ტატურის მეცადინეობით მალე შეა-ჯერეს აქარულებს ქართველები და მკაცრ ხნის შემდეგ აქარულნი ქარ-თველნი თავიანთ მოძმე ქართველთა სისხლის მსმელოდ ვარდააქციეს. საქმე იქამდის მიადღწია, რომ აქარულნი იწყეს საქართველოდ ემხვილების მოკაცება და ოსმალეთში კარგ ფა-სად ყიდა. ვამიანთა „ვათაოლო-ბა“, ე. ი. ტყვისა და ყუმბის ყიდავა ვაყრიდა. აქარულნი თავისუფლად ვა-დმოდიოდნენ ვურიაში, იმერეთში, ქართლში და სხვა ადგილებში ვა-დულადმდნენ და იტავლებდნენ ვა-ბიჭებს, ვადაყვანდით ოსმალეთის ქართველებში და მერე ვეღდამ მიე-რკვებოდნენ შავი ზღვის ნაპირის მღებარე ქალაქებში და ჰყიდნენ. ყო-ველად დამლუპველისა და საშუაზარო ჩვეულების ამბავი აქარაში დღესაც ბევრს ასთავს; ბევრნი დღესაც ცო-ცხალნი არიან მათ შორის, რომელ-ნიც ამ სამარცხენო საქმეს მისდევ-დებდნენ.

ხ. ზ.

უცხბოეთი

საზარანბიში. პარლამენტის წევრი იმ მერ შედგენილი კომისიაში, რომელსაც მინდობილი აქვს გამოიძიოს აწინდელი ვითარება საფრანგეთის სამხედრო ფლოტისა, ტულონის დე-ფენსებში ლოკარდ ვანაცხადა: ტუ-ლონში, ამ საფრანგეთის უმთავრესს ნავთსადგურში, არავითარი ღონის-ძიება არ არის ახანარი, რომ ფლო-ტი უტყდა სახმედრო ფესზედ და-ყენება შეიძლებოდეს, თუ საჭირო შეიქმნა; ნაპირები არ არის ვამაგრი-ბული და ზღვის სახმედრო საწარ-მობი დიდი უწყისობაა. აღმობილი ვარონი ავაიის მოხსენებაში ჰმოწ-მობს, რომ სახმედრო ხომალდების ზარბაზნების სროლა შეუძლებელია, რადგან საშიშოა თავის გემის მოხე-ლეთათვისაო. დასასრულ აღმობილს საჭიროდ მიიჩნია, რომ უფრო ზო-მიერის სახის სახმედრო ხომალდები იყოს აგებული, ერთის სიტყვით სა-ფრანგეთის სახმედრო ფლოტი უნ-და განახლებოს. — იხალბი. ამას წინად „Figaro“-ში დაბეჭდილი იყო ვრადი საყრატა-ლონდა საუბარი ამ ვაზეთის კორეს-პონდენტისა მეფე ჰუმბერტთანან იტალიასა და საფრანგეთის დამოკი-დებულებს შესახებ. ამის შესახებ ვაზ. „Riforma“-მ ამბობს, საექვია, რომ იტალიის მეფეს ასეთი საუბარი ჰქონდეს Figaro-ს თანამშრომელ-თანთა. ყველამ უწყისა, ამბობს ეს ვაზეთი, რომ მეფე საუბრობს ხოლ-მე მხოლოდ დიდ დახალციულ კაცებთან და უბრალო საგნის შესა-ხებ ც კ ვრადი თუ დაკუბით იცის დაპარაკა. ამისათვის დასაჯერებელი არ არის, რომ ამ საექვლებისათვის

ელატიონს მეფე ჰუმბერტოს... იტალიის მეფე შუბრტა ინახულის...

უხარბის წმინდა ანაბაი

ნაგარბი: შტატის სკანონდებულ... ნაგარბი: შტატის სკანონდებულ...

გასართობი

აბბატი ვუზენი, რომელიც დიდად... აბბატი ვუზენი, რომელიც დიდად...

პრინცი გეცინა და შუბრიგა აბბატი... პრინცი გეცინა და შუბრიგა აბბატი...

ვოლტერს ძალიან უყვარდა და ესამოე... ვოლტერს ძალიან უყვარდა და ესამოე...

წმინდა ანაბაი

თქმის ზეტეპეტილი გავითა იყუ... თქმის ზეტეპეტილი გავითა იყუ...

ჩვენთვის, რომლებსაც შეგუხო... ჩვენთვის, რომლებსაც შეგუხო...

თქმის გავითა მე-74 ნომერში... თქმის გავითა მე-74 ნომერში...

19 მარტს მეგრებისთვის წავედა... 19 მარტს მეგრებისთვის წავედა...

დეკემბი

3. ბაბუაშვილი. ოფიციალურ და გ... 3. ბაბუაშვილი. ოფიციალურ და გ...

აბიანი. საბერძნეთის სევა-და-სე... აბიანი. საბერძნეთის სევა-და-სე...

ქეთისი—მღვდელს უხარბიშელ... ქეთისი—მღვდელს უხარბიშელ...

განცხადებანი

ბირველი კერძო სამკურნალო... ბირველი კერძო სამკურნალო...

სადამიობით: ა. გურგო, 6—7 საათ... სადამიობით: ა. გურგო, 6—7 საათ...

სადამიობით: ა. გურგო, 6—7 საათ... სადამიობით: ა. გურგო, 6—7 საათ...

კეთისი. საბერძნეთის სევა-და-სე... კეთისი. საბერძნეთის სევა-და-სე...

Advertisement for 'Krysi i Myshai' (Crisis and Mice) with an image of a pig and text in Georgian.

Large advertisement for 'Ozberia' (ოზბერია) featuring a table of prices and various product descriptions.

Advertisement for 'Kerobrapenski' (კერობრაპენსკი) with text in Georgian and Russian.

Advertisement for 'Maison HERMANN-LACHAPPELLE' with an image of a steam engine and text in Georgian and French.

Advertisement for 'Klaskva' (კლასკვა) with an image of a steam engine and text in Georgian.